

Naujienu Antroji Dalis

NR. 454

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XV METAI

KATE ROBERTS

SENATVĖ

Sėdžiu šįvakar prie ugnies, ir mane laiko užgulęs keistas jausmas. Nedažnai žvalgausi į praeitį, bet praeito mėnesio įvykiai vis dėlto nukėlė mane apie trisdešimt dvejis metus į atgalį. O kai nusigrįžtu į praėjusius metus, tai aiškėja, kad mano prisiminimams trūksta ryškumo. Aišku, aš atsimenu, bet jau visa tai matau kaip keturiasdešimt ketverių metų vyras, o ne dvylikos metų vaikas.

Bet šįvakar galėčiau nusakyti ne tik įvykius, kurie atsitiko anuomet, kai jaunasis Twm iš Llain Wen ir aš ėjome į mokyklą, bet net ir patį senos mokyklos ir skrynioj sudėtų perdrėkusių senų knygų kvapą. Tik šį popietį vėl pajėgiau išgirsti Twmo dantų griežimą, kai jis prieš trisdešimt dvejis metus susiėmė su mokytoju. O ant savo skruosto juntū mokytojos drabužio velvetą, kai ji įrašinėja man uždavinio sumas. Šiaip ar taip tie trisdešimt dveji mano gyvenimo metai kažkur dingę, ir aš su Twmu vėl esu mokykloje, abu dvylikamečiai paaugliai. Šįvakar Twmas, keturiasdešimt ketverių metų vyras, jau guli kape. Jo motina, aštuoniasdešimt aštuonerių metų moteris, dar gyva ir su savo dukterim Gwen tebegyvena tuose pat senuose Llain Wen namuose, koks penkiolikos minučių kelio nuo šičia.

Kai Twmas vedė Anne, tai gavo darbą Fenlas akmens laužykloje ir išėjo ten gyventi. Aš tebegyvenu senajame name. Iki jis vedė ir išėjo kitur gyventi, mes su Twmu vis būdavom kartu. O paskui taip jau atsitiko, kad mes išsiskyrėme ir niekad nebesusitikdavome, nebent jis grįždavo į laidotuves, ar aplankyti motinos arba kai atsitiktinai susidėdavom jomarked mieste.

Praeitų metų gale išgirdau, kad Twmas sirginėja ir pusę laiko nedirba. Nuėjau Llain Wen pasiteirauti, bet jie ten nieko apie jį nežinojo. Senoji iš pradžių net nebeatpažino manęs, bet tai ir nestebėtina, nes jau keletas mėnesių nebuvau ten buvęs. Bet kai išaiškinau, kas toks esu, ji staiga prisiminė mane ir paklausinėjo apie karves ir kitus gyvulius. Ji prisiminė, kad buvo susirgusi viena mano karvių.

Po mėnesio nugirdau, kad Twmas labai serga, ir vėl nuėjau į Llain Wen teisybės sužinoti. Jie buvo gavę Annės laišką, kuriame sakoma, kad jis yra visiškai nusibaigęs, bet atrodė, kad jiems maža tai

rūpėtų.

— Jam truputį skauda krūtinė, — tarė Gwen, tik lyg tarp kita ko.

Senoji sėdėjo savo kamputyje prie ugnies. Ji ir šįkart neatpažino manęs, kaip ir prieš mėnesį. Kai išaiškinau, kas toks esu, "Tai tau!" tarė ji, dėdama man ranką ant pečių, "nors tu man kažką, niekaip nebūčiau pasakiusi, kad tas pats, bet dabar matau". Ji nuoširdžiai juokėsi.

Bet man buvo kažkaip nesmagu dėl Twmo, ir sekancią dieną sėdau į traukinį ir iškeliavau aplankyti jo. Kai suradau jį, sėdinį prie ugnies, mane jo išvaizda tiesiog pritrėkė. Atrodė, kad jis labai serga; veidas išgeltęs ir išsekęs, rankos permatomos. Bet vis dėlto tai buvo tas pats senasis Twmas, su malonumu prakalbėjęs apie savo chorą laužykloje.

— Tikiuos, kad iki kalėdinių koncertų pasveiksiu, — tarė jis. — Šiandien gera buvo diena.

Laiką praleidome plepėdami apie chorus ir varžybas. Kai išėjau, Annė išlydėjo mane. Kai tik ji išėjo pro duris, jos veidas visiškai pasikeitė. Ten ji atrodė laiminga, ir nebūtum galėjęs įsivaizduoti, kad ji turi iš viso kokį nors rūpestį. Tik kai mes išėjome, tada tik supratau, kokiomis pastangomis ji gyvena.

— Kaip jis tau atrodo? — paklausė ji.

— Geriau negu tikėjaisi, — išsisukinėdamas atsakiau.

— Palyginti su tuo, koks jis iš viso būna, šiandien jam gerai, — tęsė ji. — Kai kuriomis dienomis jis baisiai kankinasi. Doktoras tai labai rimtai į tai žiūri. — Ji nukreipė žvilgsnį.

— Pagaliau ir daktarai ne viską žino, — atsakiau. — Ką gi jis sako, kas jam yra?

— Nieko tikra jis nepasako, — atsakė ji. — Tai aš jau einu vidun... Nebūk toks jau svetimas mums.

— Greit vėl ateisiu, — atsakiau, sukdamas nuo laiptų į laukus.

Bet turiu su gėda prisipažinti, kad daug praėjo laiko, kol vėl nuėjau ten. Keista, kaip žmogus gali užmiršti visas liogas, kai jos yra toli nuo jo. Bent taip buvo su manim.

Kai kitą kartą nuėjau, tai Twmą radau tokį pasikeitusį, kad tiesiog sunku buvo patikėti savo akims. Kai įėjau, visi namai kvėpėjo kepama duona. Annė išiminėjo duoną iš krosnies, o Twmas sėdėjo prieš ją, dar liesesniu ir gel- (Tęsinys 5-me psl.)

DIENŲ SKEVELDROS

1.

Sausio 14—16 d. d. Vilniuje vyko Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas, kurio metu vyriausiasis Kremlius vergas — "drg." A. Sniečkus — padarė specialų "pranešimą". Čia jo kalbos "Gerinti ideologinį darbą" kai kurios būdingesnės pastraipos (žr. "L. ir M." Nr. 3, 1959):

1 Kailį knygų leidyklai! "...pasitaiko knygų, kurios savo tematika esti neaktualios. Atskiri leidiniai parašyti neįdomiai, sunkiu stiliumi, blogai iliustruoti ir apipavidalinti. Iš kitos gi pusės leidyklos kartais leidamos atskirus leidinius neekonomiškai eikvoja valstybines lėšas, popieriaus lėšas, be reikalo apkrauna knygas iliustracine medžiaga ir tuo pačiu pabrangina knygos savikainą. Pavyzdžiui, 1958 metais buvo išleista knyga apie mezgimą. Ji be jokio reikalo buvo išspausdinta brangiai kainuojančiame popieriuje, vietomis perkrauta grafine medžiaga. Dėl šių nesaikingumų leidinys davė 36,000 rublių nuostolių. Dar didesnių nesaikingumų pasitaikė knygoje apie futbolą, kuri davė net 150,000 rublių nuostolių".

Už snukio knygų platintojus! "Negalima taikstyti su tokia padėtimi, kada Veisėjų, Tauragės, Rietavo ir kai kuriuose kituose rajonuose išplatinama vos po kelis egzempliorius naujų knygų ir brošiūrų...".

Per nagus scenininkams! "Negalima taikstyti su tokia padėtimi, kada kai kurių kultūros namų scenoje iki šiol dar tebestatomos tokios idėjiškai žalingos, persunktos miesčio-nišku raugu pjesės, kaip "Žmogžudžio duktė", "Suradau žmoną", "Užnuodyta jaunystė" ir pan.

Dažnai kultūros įstaigos tiesiog atstumia jaunimą savo nejaukia išvaizda. Daugelis klubų ir bibliotekų turi iki šiol dirbti netinkamose bibliotekai patalpose. Štai, Radviliškio rajono šniūraičių bibliotekos vedėja drg. Motiekaitytė savo laiške LKP Centro Komitetui pasipiktinusi rašo, kad mūsų biblioteka "Tai (tikriausiai pasakiusi) daržinė, o ne biblioteka... Tai biblioteka-šaldytuvas... Kūrenti neįmanoma, nes krosnis pusiau sugriuvus... pro langus ir duris švilpauja vėjai, o lietus lyja tiesiog ant knygų...".

Kur pasidairai, ten "priešai!" "...Kai kuriuose darbo žmonių sluoksniuose, ypač inteligentijos tarpe, vis dar pasireiškia tendencija išpūsti nacionalinių ypatumų reikšmę,

o tai savo ruožtu skatina nacionalinio atsiribojimo reiškinius; pasireiškia dar ir atviros nacionalistinės nuotaikos. Šias žalingas komunizmo statybai bei tautų draugystės ugdymui tendencijas aktyviai stengiasi skatinti lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų atplaišos, ypač užsienyje. Šias tendencijas skatina ir reakcinė dvasininkija. Šiuo metu buržuaziniai nacionalistai labiau negu kada nors anksčiau mėgina dangstyti savo priešišką veiklą, savo siekimus restauruoti kapitalizmą "nacionaliniu rūbu", "patriotizmu". Šioje srityje priešai dabar veikia daug lanksčiau, ir jiems vis dar ten, kur mūsų darbas silpnėnis, kartais pavyksta suklaidinti bei paveikti atskirus žmones...".

O Rusija, tu paguoda okupanto tarnau! "...Ypač svarbią reikšmę stiprinant lietuvių tautos draugystę su rusų tauta turi supažindinimas su priešakine rusų tautos kultūra, kurią per daugelį metų stengėsi menkinti buržuaziniai nacionalistai.

Šioje srityje tarybinės santvarkos metais jau daug padaryta. Pavyzdžiui, į lietuvių kalbą išversta daugiau kaip 760 rusų grožinės literatūros knygų, kurių bendras tiražas sudaro arti 7 milijonų egzempliorių".

2.

Atsitraukime minutėlei nuo "draugo" Sniečkaus "pranešimo" ir žvilgtelkime į komunistų kasdieninį keliaklupščių vėlavimą "didžiajai" rusų "tautai". Toli neieškant, va, "Literatūros ir Meno" Nr. 2, ir str. "Literatūros propagavimo reikalai". St. autorius T. Šuravinas, tarp kita ko rašo:

"Leidykla leidžia labai daug vertimų iš įvairių kalbų, tikslai — keista! — kažkodėl būna abejinga lietuvių autorių kūrinį vertimams. Apie tai jau buvo kelis kartus rašyta respublikinėje spaudoje, buvo kalbėta ir rašytojų suvažiavime, bet leidykla nekvepia į tuos signalus dėmesio. Atsikalbėti popieriaus stoka nėra pagrindo: jo užtenka. Užuot leidusi lietuvių rašytojų vertimus, leidykla iki šiol beveik kasmet masiniais tiražais išleisdavo įvairių užsienio rašytojų kūrinį vertimus į rusų kalbą. Buvo išleisti du Draizerio romanai ("Titanas" ir "Genijus"). Golsuorsi romanai "Forsaitų saga". Remarko "Laikas gyventi ir laikas mirti". Šio pastarojo roma-

(Tęsinys 2-me psl.)

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

no tiražas 300,000 egz.! Iš viso šioms knygoms panaudota 7 su viršum milijonai spaudos lankų".

T. Šuravinas, matyt, Lietuvos rusas, nes "buržuazijos valdymo laikais" pats (ir draugų remiamas) rusų kalbon išvertė, išleido ir išplatino (tai buvo 1930 m.) lietuvių liaudies pasakų rinkinį... Iš to rinkinio pasakos buvo išverstos į serbų, chorvatų ir prancūzų kalbas". Tai suliečė rusas. Jis toliau pastebė, kad "lietuvių autorių kūriniai leidžiami rusų kalba... gerai perkami ir nuostolių negali duoti". Bet "būtina labiau susirūpinti vertimų kokybės pagerinimu: vertėjai gali būti tik žmonės, gerai moką abi kalbas; ir lietuvių ir rusų". Dar toliau:

"Reikia pagerinti teisingą ir materialinę vertėjų padėtį: paprastai jiems už darbą mokamas minimalus atlyginimas, todėl vertėjai negali dirbti atsidėję — jie ieško ir kitų uždarbių. Be to, ir vertėjų padėtis nelygi, nors jų darbas vienodai sunkus: verčiantieji į lietuvių kalbą gauna papildomą atlyginimą, jei knygu tiražas viršija 30 tūkstančių egz., o verčiantieji iš lietuvių kalbos į rusų gauna papildomą honorarą, jei knygos tiražas viršija 75 tūkstančius."

Kaip A. Pakalnis (žr. "L. ir M." Nr. 3) rašo,

"Šalia patyrusių vertėjų... pasitaiko ir visai atsitiktinių, nieko bendro su literatūra neturinčių žmonių. Tokios praktikos rezultatai aiškūs — tai sunkiai skaitomos, griozdiškai išverstos knygos (kad ir Tendriakovo "Ne to lizdo paukštis", Antonovo "Keliais eina mašinos" ir t. t.)."

Tendriakov, Antonov — o kurio tai lizdo paukščiai? Nagi, Chruščev, ir todėl dėl šitų A. Sniečkus tyli. Jis plaka tuos, kurie priversti tylėti. Išskaitykime kad ir į šią A. Sniečkaus kalbos pastraipą:

"Dar pasitaiko žmonių, kurie nėra visiškai atsikratę idealistinėmis pažiūromis vertinant kultūrinį palikimą ir kurie, pasinaudodami mūsų budrumo stoka, stengiasi pratepti leidinius, idealizuojančius praeitį. Pasitaiko ir tokių atvejų, kada atskiruose, dargi vertinguose, leidiniuose nesąmoningai nuslystama į praeities idealizavimą. Pavyzdžiui, 1955 metais buvo išleistas Vilniaus miesto XV

XIX amžių architektūros albumas. Nepaisant kai kurių trūkumų, jis buvo palankiai sutiktas visuomenės, kuri kartu tikėjosi greitu laiku susilaukti ir albumo, vaizduojančio naujo, socialistinio Vilniaus architektūrą. Tačiau praėjus trejiems metams leidykla, vietoj laukiamo socialistinio Vilniaus

albumo, išleido pakartotinai senąjį albumą, kas, be abejo, sukėlė vienapusiško žavėjimosi praeitimi išpūdį".

3.

Jei puola vasalas, kaipgi tylys smulkūs ginklanešiai (tiksliau: piniganešiai), ir žydi-klesti "menkystės kompleksas".

A. Sprindis rašo:

"...drumzina revizionizmo banga palietė (okupuotos Lietuvos!) literatūros, kritikos bei literatūros mokslo sferas"; "pradėjo, aiškiau reikštis buržuazinės ideologijos recidyvai"; "partinis požiūris į literatūrą" pakeista "jausmo aspektu", "vaizdo ir įvaizdžio kriterijais" ir t. t.).

Tiesiog šauk: — jei neišikiš MVD, žlugs... "tarybinė literatūra!"

Po A. Sprindžio "gauna balsą" kažkoks O. Aleksa:

"...iš mūsų vaikų literatūros beveik visai išnyko revoliucinė tema"; "be I. Lapienio "Zygyje", praėjusiais metais neišvydome nė vienos knygos vaikams, parašytos internacionalizmo tema".

Ne be pagrindo K. Kubilinskas savo "Satyriniuos eskiuos" rašo apie eilinį "tarybinės literatūros" išauklėtą pilietį:

Seniau prieš miegą jis Vartojo fluminalį. Dabar vartoja jis... Tolstojų Ir Stendalį! Matyt, kad apsišvietęs, Literatūrą žino... Net vaistus šis pilietis Vartoja... iš knygyno. Moralė čia nereikalinga: Ir be moralės jis užminga.

Jaunas satyrikas dramaturgas K. Saja okupuotos Lietuvos rašytojų suvažiavimo proga į klausimą "Ko mes laukiame, tikimės" šitaip atsakė:

Man rodos, kad laimė ir juokas vaikščioja drauge. Juokas — pirmasis laimės palydovas, pirmasis visų negalavimų gydytojas. Norėčiau būti vienu iš jo sekretorių...

Laikas vieną kartą galutinai išspręsti satyros ir juokimo klausimus. Dabar šie žanrai, lyg tie snaudaliai gaisrininkai su savo švirkslynėmis prisistatė tada, kai gaisras jau ir be jų užgesintas.

Ak, kas matė kalėjimo sargus linksmo veido?!

J. Cicėnas

REMKITE TUOS BIZNERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knygą LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, FEBRUARY 23, 1959

MAKSIM GORKIJ

Perėjimas

(Tęsinys)

— Zinote, jei būtų leista pociam žmogui pasirinkti tėvus, tai būtų kur kas patogiau už dabartinę tvarką — tiesa? Na, paleido mane iš kalėjimo, ir aš išvažiavau į Nižnij Novgorodą, kur buvo mano sesuo nutekėjus. O sesuo, pasirodo, šeimos naštos prislėgta ir dėl to pikta... Kas daryti? Išgelbėjo mane jomarkas, — įstojau į chorą. Balsą turėjau gerą, išvaizdos buvau neblogos, paskyrė mane solistu, aš ir dainuoju sau... Jūs manote, kad tada girtavau? Ne, aš ir dabar beveik negeriu degtinės, nebent kartais — labai retai ir tai tik dėl šilumos. Niekada nebuvo girtuoklis — beje, pasigerdavau, jei pasitaikydavo gero vyno, — pavyzdžiui, šampano. Duokite daug marsalos, būtinai pasigersiu, nes mėgstu ją, kaip ir moteris. Moteris mėgtu iki pasiūtimo... o, gal būt, ir nekenčiu... nes, paėmęs iš moters, kas reikia, — tučiuojau pajuntu nenugalimą norą padaryti jai kokią bauriųjų sumnybę — tokią, žinote, kad ji jaustų ne skausmą ir pažeminimą, o kad jai atrodytų, jog aš pripildžiau jos kraują ir kaulų smegenis nuodų ir kad šių nuodų šlykštumą ji visą gyvenimą nešiotų ir justų kiekvieną minutę... Ta-ai! Už ką jau taip aš ant jų piktas — nežinau ir nemoku šito išsiaiškinti... Jos visada būdavo man palankios, nes buvau gražus ir drąsus. Tačiau ir melagės jos! Bet tiek to, velniai jų nematė. Mėgstu, kai jos verkia ir rauda, — žiūri, klausaisi ir galvoji — aha! prisivirei — tai ir srėbk!...

— Na tai va, dainuoju sau, ir tiek, gyvenu gerai. Ateina sykį pas mane kažkoks nuskaustgalvis vyriškis ir klausia: "O scenoje vaidinti nebandėte?" — "Vaidinau šeimyniniuose spektakliuose..." — "Sutinkate už vodevilinius, vaidmenis po dvidešimt penkis rublius per mėnesį?" Na ir išvažiavome į Permės miestą. Vaidinu, dainuoju divertismentuose, — iš pažiūros aistringas brunetas, praityje — politinis nusikaltėlis; damos manimi susižavėjusios. Skiria man antro meiluzio vaidmenį — vaidinu. Bandykite, sako, didvyrį. Mėginu "Klajojančiose ugnyse" vaidinti Maksą ir — pats juntu — gerai išėjo! Vaidinu vi-

są sezoną, vasarą buvo sumanytas smagutėlis turne: vaidinome Viatkoje, vaidinome Ufoje, net Jelabugos mieste vaidinome. Žiemai vėl sugrįžome į Permę.

— Šią žiemą aš pajutau neapykantą ir pasišlykštėjimą žmonėmis. Išėini, žinote, į sceną, o kai šimtai kvailių ir niekšų įbėda į tavo akis, tai perbėga per kailį toks vergiškas, baimingas drebulys, ir daigo tave, lyg į skruzdėlyną būtum atsisėdęs. Žiūri jie į tave kaip į savo žaisliuką, kaip į daiktą, kurį nusipirko vartoti. Valia jiems tave ir pasmerkti, ir — pagirti... Ir va jie stebi, ar pakankamai tu čia prieš juos maivaisi? Ir jei nu-

(Tęsa 8-tam psl.)

Jei ne PETRAS SIRVOKAS, rašytojas Juozas Švaistas būtų negavęs tūkstantinės. PETRAS SIRVOKAS atidarė rašytojui duris į garbę ir prie pinigų. Tai logiškas dalykas.

Visiems vertėtų susipažinti su PETRU SIRVOKU, galinčiu drugeliui atidaryti duris į laimingą ir psichikinimo pilną savaitgalį. PETRĄ SIRVOKĄ gausite, jei kreipsitės į NAUJENAS arba kitus knygų platinėjus. Paskuliniu metu Petru SIRVOKU susidomėjimas padidėjo. Išigykite šią knygą, kol jos laida nepasibaigusi. Knyga turi 230 puslapių, o kaina tik \$2.00.

Siųskite siuntinius!

Siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus: naujus gatavus rūbus ir taip pat įvairias medžiagas, maistą, vaistus, akordeonus, siuvas ir mezgamas mašinas, laikrodžius ir kitus daiktus. Siuntinius galite patys čia vietoje sudaryti.

KAINOS PRIEINAMOS.

A MERLIT SUPPLIES CO.

2221 W. CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL.

STASYS GRUBLIAUSKAS, Vedėjas.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINI!

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

"KELKITE, KELKITE, KELKITE!"

Šis Dr. Vinco Kudirkos anuomet "Varpe" kartotas raginimas keltis iš miego buvo lietuvių ir Lietuvos išgirstas ne dėl iš tikrųjų skambėjusio varpo garsų, o dėl to, kad lietuvis suprato spausdinto žodžio — laikraščio ir knygos reikšmę ir vertę, nes raštas ir knyga yra kultūros ir kultūros pažangos pagrindas, variklis ir rodiklis. Šį simbolišką V. Kudirkos varpų skambėjimą lietuvis išgirdo, giliai įvertino ir dėl to lietuviškas laikraštis ir knyga ne tik Lietuva prikėlė ir miego, bet ir atvedė iki nepriklausomybės.

Anuo metu rašytojai, leidėjai, knygnešiai aukojosi, nepaisydami net grėsusios Sibiro katorgos ir pavojų gyvybei, kad Lietuva iš laikraščio ir knygos šviesos, išminties ir ryžto semtųsi. Taip buvo anuomet, V. Kudirkos "Varpai" skambant.

Atgavusi nepriklausomybę Lietuva praturto įvairiausiais spaudos leidiniais — spauda visų lietuvių buvo didžiai vertinama ir skaitoma.

O kaip yra dabar Amerikoje? Deja laikraščio ir ypačiai lietuviškos knygos padėtis yra žiauriai liūdna. Būtų perilga, o ir nebūtina šią žiaurią lietuviškos knygos padėtį vaizduoti skaičiais. Pakaktų čia paminėti, na, kad ir velionies profesoriaus Vaclovo Biržiškos labai vertingą ir svarbią knygą "Senųjų lietuviškų knygų istoriją", kurią yra išleidusi Chicagos Lietuvos Literatūros Draugija. Ši knyga turėtų būti kiekvieno lietuvių knygų lentynoje, kad bylotų apie praeitį, iš kurios Lietuvos sūnūs, "stiprybę semia". Tačiau klaiku ir pagaltoti: šios knygos I tomo 1000 egz. laida tesusilaukė tik 80 skaitytojų, įskaitant čion ir tuos (apie 20), kuriems ši knyga buvo duota nemokamai. Iš 1000 egz. II-jo tomo tenupirkta tik 120 egz. Nėra naujiena, kad daugeliui lietuviškų labai vertingų knygų, parašytų žymesniųjų lietuvių (Dr. Griniaus, prof. Biržiškų ir kt.) nesurandama leidėjų. O ar kuris leidėjas imsis lietuvišką knygą leisti, žinodamas, kad iš tūkstantinio tiražo susilauks tik 50—100 knygų pirkėjų. Tatai būtų leidėjo savižudybė.

Jeigu knyga yra didžiausias bei reikšmingiausias kultūros pažymys, bylojantis apie žmogaus dvasios ir minties nemirštumą, tad kurioje šiuo atžvilgiu padėtyje yra atsiderusi Amerikos lietuvių kultūra ir nelaimingoji lietuviybė net ir tųjų, kurie dėl lietuviybės išlaikymo garsiai reiskiasi — kiek jų lentynose yra lietuviškų knygų?

Šios klaišios būklės didžiąją priežastį, deja, tenka ieškoti ne senuose Amerikos lietuviuose, kurie jau prieš Ku-

dirka čia leido laikraščius ir knygas, o ir šiandie, kiek dar jų yra gyvų, ir kiek pajėdami dar sudaro didžiųjų lietuviškų laikraščių skaitytojų pagrindą. Kuo ir kaip betgi yra prie lietuviškos spaudos prisidėję dešimtys tūkstančių paskutiniųjų lietuvių ateivių su jų žymiu skaičium mokslingųjų — daktarų, inžinierių, ekonomistų, teisininkų ir pn.? Nejaugi iš jų tūkstančių tik tai keletas dešimčių išigyja lietuvišką knygą? Žiauru ir pagalvoti, kad tatai nėra me-

las. Deja, tatai yra liūdna tiesa.

Kai Amerikos paskutiniai lietuvių ateiviai dar buvo Vokietijos stovyklose — kempėse, tuomet leistosios 3-jų net 5 tūkstančių tiražu knygos per 3—4 mėnesius būdavo išperkamos. Tad kuris didysis perversmas yra įvykęs tųjų pat lietuvių dvasioje čia, Amerikoje? Didysis perversmas čia bene bus tasai, kad lietuvių kempėse buvo skurdžioje materialinėje padėtyje, o Amerikoje ši padėtis yra patalikeitusi — naujųjų ateivių didžiuma, be to, kad yra apsirūpinusi būtiniausiais gyve-

nimo patogumais, išigyja automobilius, namus — vylė vežasi dolerį. Ne bėda, kad lietuvis, iš visų jėgų kaldamas dolerį, turtėja. Bet kodėl turėdamas jisai turėtų netekti brangiausio turto — kodėl turėtų netekti savęs, kultūros atžvilgiu sugrįždamas į laikus, kada buvo "ir tamsu, ir juoda". Čia ne 60-ties signatarų įsivaizduotų kultūrinių dausų "kultūrinis nuosmūkis", čia jau žiaurusis kultūros nuomaras, dėl kurio daktaras Vincas Kudirka, visais varpais skambindamas šaukte šauktų: "Kelkite, kelkite, kelkite!"

J. V.

SPECIALLY MADE SPECIALLY PRICED

- Smooth-top, hard-wearing cover
- Crush-proof, pre-built borders
- Hundreds of firm-support coils
- Vented sides—strong handles

EASY
BUDGET
TERMS

SPECIAL DURING Sealy's 78th BIRTHDAY SALE

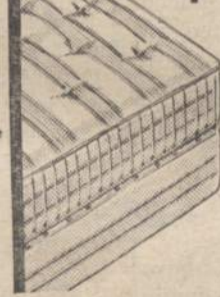
Sealy **BUTTON-FREE[®]**
DELUXE

Only **\$49.95**
Full or twin size

Matching box spring \$49.95

- Has many deluxe features of higher-priced bedding
- Reinforced with latexed fibre through the "VITAL 1/2" for extra support

2-Piece Anniversary Special

Sealy
MATTRESS &
BOX SPRING SET
\$69.95

Both pieces at rock-bottom price. Save while they last!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEMlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

GAUGUINO KŪRYBA IR GYVENIMAS

Gauguiną grįžta į Europą

(Tęsinys)

Per pirmąsias Gauguino parodos dienas Chicagos Meno institutą aplankė 10,000 žmonių. Lankytojų skaičius daugėja. Dėl gausaus lankymo valandos pailgintos antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 v. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 v. iki 6 val., vietoj penktos. Taip pat ir muziejaus valgyklos valandos pailgintos.

Gauguiną iš Tahiti atsiveža į Paryžių geriausius savo kūrybos laimėjimus, bet iškart jo menu ne daug kas tesusidomi, jei neskaityti meno pirklių, kurie visada ieško talentų. Degas prikalbėjo Durand-Ruel galerijos savininkus surengti Gauguinui parodą, motyvuodamas, kad Gauguinas išskėlė Polinezijos ir Tahiti primityvių tautelių antikinę civilizaciją, su dideliu įkvėpimu, įrodydamas, kad jis yra naujo pasaulio dailininkas. Jis esąs pirmas, kuris paėmė naują fazę šalia impresionizmo. Paroda vis dėlto nedavė jam finansinės naudos, tik tai sukėlė daug kalbų ir ginčų. Tada jo vardas nuskambėjo ne tik Paryžiuje, bet ir Europoje.

Išpardavęs varžybose Hotel Drouot viską, ką turėjo, išvažiuoja vėl į Bretaniją. Ten išsivelia į muštynes su žvejais, kurie pas jį užeidavo paviešėti ir pamatyti beždžionės ir papugos, kuriuos jis atsivežė iš Tahiti. Muštynėse su jūrininkais nusilaužė kojas kulną. Ilgesnį laiką gydėsi. Jo dėdė Orlean mirdamas palieka Gauguinui pinigų. Gauguinas bėga iš Europos, kaip jis sakė: „nuo puvančios Vakarų civilizacijos“. Jis dar ir į Madagaskarą arba į Rytus norėjo vykti. Paryžiuje maišydavosi kavinėse ir mėgdavo dalyvauti inteligentų rateliuose, su jais pasiginčyti. Jis atsiminė Baudelaire žodžius dailininkams, pradedantiems reiktis impresionistams, nesugebantiems pavaizduoti didelio miesto žmonių gyvenimo, jo bulvarų arba atviros jūros. Akademikai kurdavo mitologinius kūrinius, o modernistai turėtų susidomėti gamta. (Impresionistai tai ir padarė).

Vargingas gyvenimas ir mirtis

Tahiti gubernatorius buvo painformuotas, kad Gauguin Europoje yra žinomas, kaip žymus dailininkas. Gubernatorius gražiai jį priėmė. Bet netrukus mirė salos karalius Pomaras ir Gauguinas neteko savo užtarėjo. Labai nusiminė, manydamas, kad pasibaigus paskutinei dinastijai, laisvas pagoniškas kraštas neteksias laisvės, o jo civilizacijai gresias išnykimas. 1895 m. gegužės mėn. Gau-

guinas atvyko į Tahiti. Sužeista koja negyja. Į koja įsimeta ekzema, išsiplėčia per visą blauzdą, akys sipnėja. Eina į ligoninę, negali dirbti, neturi nei pinigų, bandė nusizudyti paimdamas nuodų. Gėrė ir kentėjo. Karaliaus parkas, kur jis dirbdavo, buvo paverstas viešuoju parku su pigios rūšies muzika.

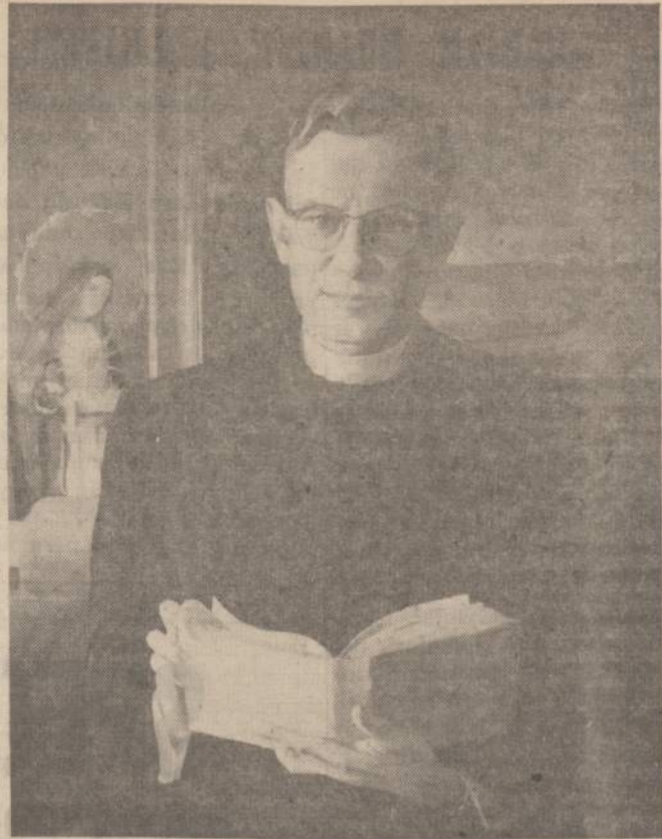
1901 m. pradžioje jis parduoda savo daiktus ir išsikelia į Hiva-Oa, Marquesas salą, arčiau į ekvatorių, manydamas, kad ten galės geriau gyventi, kur niekas nekainuoja, o gamta taip pat graži. Pasistato namelį Atuana kaimelyje ir pradeda dirbti. Nauja aplinka teikia įkvėpimo kurti. Jis gilinaisi į maori meną ir bendrai studijuoja Polinezijos primityvių žmonių mistiką. Jo buvusi žmona Tabura išmokė vietinių gyventojų kalbos ir daug šiaip padėjo arčiau pažinti tų žmonių civilizaciją. Jis buvo visa širdimi pamėgęs primityvius. Dėl to jam ir pačiam buvo prikergtas „primityvistų“ vardas. Visoje Gauguino kūryboje slypi paslaptinga evokacija, muzika, gamtinis epas. Jis daro fetišių nuospaudas, gamina medžio raizinius, aštortus su primityvių žmonių skulptūros pavyzdžiais, su dievu Tiki ir kitais amuletais. Nutapo žymesnes drobes: „Mėnulis ir žemė“, „Sventasis kalnas“, kurio viršūnėje sėdi Tiki, „Geltonas Kristus“, „Raiteliai paplūdimy“, „Šauksmas“, „Tahiti kaimelis“, religinis kūriny „Marija“, „Velnio žodis“ ir kt.

Paskutiniaisiais gyvenimo metais Gauguinui nesisekė: kankino ligos, alkoholis, turėdavo nesupratimų su valdžia. Teko ir kalėjime pasėdėti dėl netvarkos kėlimo. Jis mirė neturėdamas pinigų, bet paliko savo skurdžiame namely šimtais tūkstančių šiandien vertinamų savo kūrinių. Vietos valdžia dalį kūrinių sunaikino dėl to, kad nesuprato jų tikrosios vertybės (meno), bet palaikė „nepadoriais“ piešiniais, jų dievukų įžaidimu...

Gauguiną mirė 1903 m. gegužės mėn. 8 d. Atuana kaimelyje, Marquesas saloje, tolokai nuo Tahiti. Sala taip pat yra prancūzų valdžios žinioje.

Trys Gauguino kūrybos etapai

Gauguino kūryba turi tris etapus: pirmasis — impresionistinis, kuriame Gauguinas nepasireiškė, (tada jis savo dvasią gaivino kitų įtaka). Antrasis etapas — pirmoji kelionė į Martinique ir Tahiti salas — duoda pačius kūrybingiausius laimėjimus. Trečias ir paskutinis jo gyvenimo ir kūrybos eta-

A. RUKŠTELĖ — Kun. dr. J. Prunskio portretas

ŠI VAKARĄ ATIDAROMA A. RUKŠTELĖS MENO PARODA

pas yra gausus ne vien tapyba, bet ir kitom priemonėm atliktu menų atseit, grafika, skulptūra bei piešiniais. Jo medžio raiziniai tai didelio meistro darbas, kuriais kiekvienas supranta meno vertybes, susidomės ir ilgai patyrinės. Be to, jis geniališkai per savo minties ir dvasios prizmę perkošė Polinezijos primityvių tautelių papročius ir jų meną, kuris toks paprastas, be didelio gudrumo bei ypatingo išsilavinimo atliktas.

Gauguiną, kaip ir daugelis mokslininkų bei keliautojų aukojo savo jėgas ieškodami, tyrinėdami mažiau civilizuotas tautas, gal būt pirmas užkrėtė kitus Europos dailininkus primityvizmo liga. Vėliau daug kas bandė neišbaigtą piešinį demonstruoti, norint atsiekti „tobulo“ paprastumo išraiškos, k. a. darė Modigliani ir kt., likdami monotoniškos aukomis.

Šią parodą reikia pamatyti, kad būtų galima ja pasigėrėti. Išstatyta 199 kūrinių, suskolinėti iš privačių kolekcionierių bei pasaulio muziejų. Galerijoje duodamos paskaitos priedui. Įėjimo mokeskis 50c.

Paroda baigsis kovo 29 d.

A. RUKŠTELĖ—akt. P. Rutenio portreto detalė.

Šį vakarą 7 val. Čiurlionio Galerijoje (Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave.) atidaroma dail. Antano Rukštelės meno paroda. Išstatoma 50 naujų darbų, daugiausia individualaus sprendimo kompozicijų, naturmortų ir žymiųjų žmonių portretų. Savo kompozicijomis dailininkas užima naują fazę žmogaus vaizdavime, kartu liksdamos socialines ir humanistines problemas.

Menas, kurį menininkas kūrė, yra nebaigiamas ir eksperimentalus, nes dailininkas turi savo pasaulį, atskleidžia savo patyrimus atsiremdamas į gamtą ir medžiagą. Menininkas geriau mato ir labiau jaučia, negu dauguma žmonių. Menas gali kalbėti be žodžių arba būti nebylys. Mene galima pavaizduoti civilizacijos bereikšmingumą arba ją idealizuoti, išaukštinti. Dail. A. Rukštelės formulė yra kiekvienam suprantama, kai gyvi vaizdai kalba už save be klaustuko: „ką reiškia?“.

Šioj parodoj dail. Rukštelė patiekia apie 80 procentų kūrinių su žmogum, pavaizduodamas taip, koks jis yra neramiam gyvenime.

Dail. Rukštelė yra vienas tų išblokštųjų iš Tėvynės, daug brangaus laiko sugaišęs beklajodamas pasaulio užkampiuose. Iš Australijos su šeima atvykęs į JAV, Čikagoje įsitraukė į meno ir visuomeninį darbą. Iš mažens pamėgęs savo gražiojo Zarasų krašto gamtą, ilgisi Lietuvos miškų, nesibaigiančių žaliuojančių lygumų ir banguojančių kalvų po debesuotu dangum už geležinės uždangos.

Sekmadienį paroda bus atdara nuo 12 v. ir tęsis iki 9 v. vak. Darbo dienomis nuo 6 v. iki 9 v. vakaro. Baigsis kitą sekmdienį, kovo 28 d. 9 val. vakare.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, FEBRUARY 28, 1959

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tonesniu veidu, padidėjusiomis akimis. Jeigu, rodos, tik galėtum pakeisti tą jo veidą, tai būtų daug malonesnis paveikslas. Jis mažai tepasidomėjo manim, bet vis laikė išpyręs akis į Annę, kuri išimnėjo iš krosnies kepalus. Ji krumppliais barbeno kiekvieno kepalą apačią, žiūrėdama, ar jau iškepes, lyg tartum beldamasi į duris.

— Dar kartą, — tarė jis jai. — Dar kartą.

Norėdama padaryti jam malonumą, Annė iš naujo barbeno į kepalą.

— Tai motina taip darydavo, seniai jau, — tarė jis man. Jo veidas įgijo keistą išraišką, tokią išraišką, kokią esu matęs varžybiniuose susiėjimuose, kai teisėjas nusprendavo ir pasakydavo, kad Twmo choras laimėjo. Bet ta išraiška greit dingo, ir jis nugrįžo akis į ugnį ir maža tekalbėjo; vien tik retkarčiais atsakydamas į kurį nors klausimą.

— Kaip motina? — paklausė jis.

— Gana gerai, sveika dar vis laikosi, — atsakiau. — Tik jos atmintis nyksta.

— Taigi, iš tiesų, — tarė jis. — O gal ir gerai.

Kitą vakarą nuėjau į Llain Wen. Gwen buvo prašiusi mane užėiti, nes ji dabar jau buvo labai susirūpinusi. Senoji ir šįkart nėveikė atpažinti mane. O kai ji suprato, kas aš toks esu, visai nesidomėjo nei manim nei mano reikalais.

Tą vakarą spandė stiprus šaltis, buvo neaiški mėnesiena, ir niekas niekur nejudėjo. Kai keliuėjau į Llain Wen, po mano kojų treškėjo ledas.

— Audra draskosi, ar ne? — tarė senoji pati sau.

— Kiek dar laiko iki Kalėdų? — paklausė ji, dar man nespėjus pataisyti jos dėl vėjo.

— Du mėnesiai, — atsakiau.

— Taigi, taigi, — tarė ji, — o atsimenu, lyg kad vakar, kaip su seserim Aels pasidarem Kūčių dieną saldinių, kai dar abi dirbome Kwastad Faes. Ir ar patikėsi? — paklausė ji, dėdama man ant kelių ranką, — padėjom mes tuos saldinius atšalti ir netikus girdime baisiausią riksmą. Ir kas gi ten, jei ne višta lėkė per tuos saldinius ir apsidėgino. Nudėgė nagai, vargšai sutvėrimui! — Ji pasileido juoktis.

— Llaūkis, motin, su tais niekais! — griežtai tarė Gwen, o paskui, jau švelnesniu balsu, man: — Kaip Twmas?

— Gana blogai, — atsakiau, — gana blogai, žymiai blogiau, negu anąkart kai mačiau.

— Taip, — tarė Gwen, — mačiau, kad jam daug blogiau, kai aš buvau ten. Man rodos, kad kažkas baigia sukkti jį.

— Jergutėliau tu mano! —

tarė senoji, — seniau atsitikdavo keistų dalykų.

— Motin, apsimink, — tarė nekantri Gwen. — Ar negirdėjai, ką Willis sako apie Twmo ligą?

— Twmo? — paklausė senoji. — Taip, o, taip. — Tada ji vėl tęsė: — Atsimenu Aels ir ašėjom su savo bernaiciais namo per Gwerdog tiltą iš rudeninės mugės, o kai tik užėjom ant tilto, tai žiūrėm — atėina vaiduoklis, tai mes šokom atgal ir vėl beveik iki miesto ir grįžom namo aplinkui keliu. Puiki mergaitė buvo ta Aels. Jei tik panorėjo, tai bet kurį bernaitį galėjo pasivilioti.

Kai žiūrėjau į sėdinčią ją len; tokią seną susenusią, mano mintys grįžo atgalios į tuos laikus, kada pakeliui į mokyklą užeidinėdavau į Llain Wen kviesti Twmo. Tada ji buvo apyali raudonskruostė, lyg obuoliukas moteriškė, vikriai judanti apie namus. Tada Twmas buvo visos jos rūpestis. Jis buvo jauniausias, ir ji vis glebėsiuodavo jį. Visą žiemą ir didžiąją dalį vasaros versdavo jį nešioti tokį rudą dėklą ant krūtinės ir dar šalių apie kaklą, ties krūtine sumestą ir už petnešų suklištą. Tik tai liepos mėnesį jam būdavo leidžiama numesti tuos daiktus, kai jau vaikas beveik lepdavo nuo karščio. Ji tiesiog negalėdavo pakęsti, matydama jį vėjyje. Galvojau dabar apie tą darbščiąją motiną ir šią seną moterį, kuri susidėjusi rankas sėdi prieš ugnį.

Man rodos, ji tebedėvi tais pačiais drabužiais. Neatsimenu, kad būčiau kada matęs ją be tos baltos kepuraitės po siaudine juoda skrybėle. Ir ta jos kepuraitė ne kaišytinė, kokią nešiojo Betsan Ifan, kai aš dar vaikas buvau, bet klostytinė, o viršų užmaukšlinta maža juoda skrybėlė, kurios kraštas apjuostas aksominiu kaspinu, o viršugalvy plunksna. Niekad nemačiau jos kitaip dėvint, ir nė karto nemačiau jos be tos skrybėlės namuose. Ji dėvėjo naminį sijoną, flanelinį kikišką ir baltai mėlyną prijuostę; avėjo klumpes blizgančiom sagom. Tie patys drabužiai, sakiau

sau, bet kitoks veidas ir kitokios rankos. Tai nebe tos pačios rankos, kurias prieš daug laiko buvau prafes matyti taip minkančios geldoje tešlą, kad toji nuo jos rankų imdavo tiesiog banguoti. Jos veido maža ir tematyti pro tuos pasmakrėję sumegztus kepuraitės raiščius, o ir tas, kiek matyti, išvagotas visas, lyg purvas po liefaus. Rankos išgeltusios ir dėmėtos, lyg drėgmės išgraužti sienų popieriai, o akies kamputyje vandens lašas. Nuolat krato galvą, kartais viršun ir apačion, o kartais į šonus.

— Kyla vėjas, ar ne? — tarė ji.

— Tiesa, — atsakiau. — Man jau laikas eiti.

Kai atidariau duris į ramią naktį, šviečiančią mėnulių tarpdurin, dar išgirdau ją sakant: — Vėjas keičiasi į viesulą, ir liūdnas pasukau namo.

Po to dar kelis kartusėjau lankyti Twmo, ir kaskart jis atrodė vis eina blogyn. Žiemos mugės metu aš anksti rytą nuėjau miestan, bet ir tą ankstyvą valandą mane jau ieškojo vienas Twmo kaimynų, žinujusių mūsų draugiškus santykius. Iš jo veido galėjau spėti, kad žinia bus bloga. Tomas visiškai serga, sakė jis, daug blogiau negu užvakar, ir jis abejojo, ar grįžęs dar ras gyvą. Pamečiau mugę ir pasileidau į kelionę, norėdamas dar kartą pamatyti jį. Bet per vėlai nuėjau. Prieš valandą jis buvo miręs, ir man teko nunešti tą žinią į Llain Wen. Visą keliąėjau pėsčias, o kai pasiekiau Llain Wen, laužkykloje nukaukė pirmą valandą.

Kai atsikėliau vartus eiti taku į namus, pamačiau, kad senoji stovi tarpduryje ir žiūri, iškišusi galvą šalia stak-

tos. Kol darinėjau vartus, praėivis sustabdė mane pasiklausti, ar jis teisingai einas į Llanberis. Tikriausia, kad ji matė, nes pirmiausias klausimas buvo:

— Ko jis norėjo?

— Jis norėjo sužinoti, ar geru keliu eina į Llanberis.

— Aha.

Ji žiūrėjo į mane.

— Kas tu toks esi? — paklausė ji.

— Willis, — atsakiau, — Willis, Twmo draugas.

— Taip? — nebūčiau galėjęs pasakyti, ar ji pažino mane, ar ne. Aš atsirėmiau į namų sieną, galvodamas, kaip čia geriausiai pasakyti jai tą naujieną.

— Išėjau prieš sutemstant apsidairyti, — tarė ji.

— Tikrai? — pasakiau, o paskui nerangiai išstariau: — Žinote, turitu tamstai blogą žinią. Taigi vargšas Twmas mirė.

— Twmas? — paklausė ji. — Koks Twmas?

— Twmas, tamstos sūnus, jaunusias tamstos sūnus, — atsakiau.

Je nesuprasdama žiūrėjo į mane ir tarė:

— Tokio nepažinojau.

Išvertė K. Barėnas

(Iš "E. Lietuvis")

CHICAGO SVARIAUSIAS IR
MODERNISKAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Nauja mostis ir tabletės atnaujina
viltį kenčiantiems nuo

Arthritis - Rheumatism

Ši nauja kombinacija, AMERPOL skubiai palengvina sanarių uždegimą sukeltą skausmą, parandimą ir sumažina skaudančių raumenų sutinimą, kuri sukelia arthritį ir reumatizmą. Mostis, 98c. Tabletės \$3.50 pas jūsų vaistininką.

Duokite savo 1958 metų mokesčių (income tax)

LAKSTUS UZPILDYTI

CHESTER KILKIS

4127 So. Richmond Street

Virginia 7-3030

prie ARCHER AVENUE

Pildo biznio, nuosavybių ir asmenų lakštus

Chicago lietuviams pildo lakštus jau per 25 metus

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, IR KITAS RESPUBLIKAS.

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sekmadieniais nuo 9-4.

MŪSŲ SKYRIAI

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į vyriausią įstaigą arba mūsų patyrusius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, visi maloniai suteiks jums visus nurodymus. Pradžiuginkite savo gimines ir draugus nusiųsdami jiems siuntinį. Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigoje yra pirmos rūšies pasirinkimas maisto produktų, įvairių pramonės dirbinių, odų avalynės, laikrodžių ir kitokių prekių pačiomis žemiausiomis kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informacijų apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai visa kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

MŪSŲ ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Samb! Sviesa Chicagoje.
Redaguoja: Rita Kavolienė
Medžiagą siūsti: 1938 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

2 METAI

NR. 9 (38)

VATIKANO BYLA

Pirmoji išvada iš mūsų by-
linėjimosi su Vatikanu, į kuri
aktyvioji lietuvių visuomenė
buvo per visą sausio mėnesį
įsivėlus, yra ta, kad iš niekur
negalimė a priori tikėtis nei
mums palankumo, nei ištiki-
mybės moralinių principų gy-
nime. Šia proga visgi pažymė-
tina, kad kol kas Lietuvos pa-
siuntinybės pripažinimo ar ne-
pripažinimo klausimas visiškai
nebuvo iškildes Jungtinių Val-
stybių vyriausybėje, kuri la-
biau negu bet kuri kita atsto-
vauja liberalinius principus.
Minime čia tą faktą ne dėl to,
kad liberalizmo pranašumą į
akis kiliems kaišiotume, bet
paprastai todėl, kad prisime-
name ankstyvesnes kitų
kalbas apie liberalizmo "ne-
moralumą".

Antroji išvada, kad mūsų
tautos reikalui tarptautinėje
plotmėje ir pakenkta, ir —
dar ir kaip keista — kiek pa-
dėta. Padėta tuo, kad per di-
delę daugybę stambiausių viso
pasaulio spaudos organų nu-
aidėjo Lietuvos byla ir buvo
prisiminta, kar jos pasiunti-
nybės vis dar kai kur pripa-
žįstamos. Daugiau žmonių,
turbūt, apie Lietuvos pasiun-
tinių egzistavimą sužinojo
iš spaudoje apskelbto pasikė-
sinimo jas, kaip "fantomas",
sulikviduoti, negu anksčiau
žinojo apie jų buvimą... Bet
šis plačiai apskelbtas pasikė-
sinimas galėjo pakenkti kituo-
se kraštuose tebesančioms pa-
siuntinybėms, pagriaudamas
kitų vyriausybių gerą valią.
Atitaisymai, kad pasiuntiny-
bė susiaurintu statusu pasi-
likšianti, jau be abejo taip
plačiai pasaulinėje spaudoje
nebenuaidės. Bus pasilikę tik
tai, kad Vatikanas galvojo
Lietuvos pasiuntinybę užda-
ryti... Bus pasilikę ir mums
nenaudingas išpuolis, kuris bus
pasiekęs ir pavergtąją Lietuvą.

Trečioji išvada būtų: lietu-
viškoji visuomenė visgi kritiš-
ka momentu pasirodė susipra-
tusi, aktyvi ir bent kiek pasi-
ryžusi ir pasiaukoti. (Čia tu-
rime galvoje "Naujienu" re-
dakcijos skaičiavimus, kad
telegramų siuntimui išleista
keletas tūkstančių dolerių).
Veiksnių šioje diplomatiškai
jautrioje padėtyje netenka
kultinti, bet visuomenės ak-
tyviu reagavimu džiaugtis ga-
lima.

Ketvirtąją išvadą galima pa-
daryti tokia: visuomenės te-
legraminė akcija visgi turėjo
pasėkų, visuomenės spaudi-
mas Vatikane visgi buvo pri-
pažintas. To pripažinimo prie-
žastimi, galbūt, buvo tai, kad
Vatikanas šalia politinio as-

pekto turi ir moralinį. Jeigu
valstybės vyriausybė, nusista-
čiusi tam tikram žygiui, ir
nesileistų kitos valstybės pi-
liečių protestų paveikiama,
tai religinės organizacijos
viršūnė, kad ir oportunistinė
šiuo atveju, negalėjo visiškai
neatsižvelgti į moralines pa-
sėkas jos nariams, apie kurias
protesto telegramose buvo ga-
na aiškiai užsiminta. Kiek-
vienu atveju: min. Girdvainis
apie Kalėdas buvo nebevie-
čiamas į popiežines šventes, o,
paskutinėmis "Draugo" žinio-
mis, "reikalų valdytojas" Gird-
vainis dabar jau vėl kviečia-
mas... Ši masinės akcijos
veiksmingumą patvirtina ir
dr. J. Vaišnora, M.I.C., rašy-
damas "Drauge": "Jei spren-
dimas išėjo toks, koks yra,
reikia manyti, prisidėjo pačių
lietuvių solidarumas, budrumas
ir susirūpinimas, pareikš-
tas raštais ir telegramomis iš
visų pasaulio kraštų". Čia,
tarp kitko, yra ir autoritetin-
gas liūdymas, kad, nepaisant
"Vatikano palankumo" lietu-
vių tautai, būtų galėję būti ir
blogiau, jeigu ne mes patys...

Penktoji išvada, kuri mums
peršasi, yra ši: lietuvių visuo-
menės akcijoje pasiuntinybės
reikalui krikščionių demokra-
tų blokas pasirodė labiau sui-
teresuotas Vatikano gero var-
do išsaugojimu lietuvių visuo-
menėje, negu aiškiu lietuvių
visuomenės jausmu ir pagei-
davimu Vatikanui perdavimu.
Šis reiškinys buvo matomas
ne tik senajoje kartoje, bet
ir ateitininkiškame jaunime,
kuris šiaip dažnai mėgstamas
parodyti, kaip nedviprasmiš-
kai patriotiškas ir nepriklausomas
nuo senųjų politikos. Rašant
jaunimo telegramą New Yorke,
pavyzdžiui, ateitininkų atstovė
buvo pastačiusi septynis ar aštuonis
ultimatus, reikalaudama "sušvel-
ninti" žodžius ir grasindama
nepasirašyti. Pasikalbėjimų
metu, tarp kita ko, buvo ke-
turi kartus skambinta politi-
niam krikščionių demokratų
vadams. (Tai — ateitininkų
jaunimo spontaniška reakci-
ja!). Pasirašius telegramą,
paaiškėjo, kad "vyriausybė"
neleidžia jos pasirašyti, ir pa-
rašas buvo atsiimtas. Susita-
rimo buvo pasiekta tik tai "pa-
darius spaudimą" ir iš antro-
sios pusės...

Šitokių faktų akivaizdoje vi-
su rimumu iškyta jau Dirvoje
užsiminta "dvylypio lojalumo"
problema ir prisimena Vinco
Kudirkos žodžiai: "Vadovybė
darbų dėl tėvynės turi būt ran-

kose tų, kurie darbą pradėjo
pirmi ir ne iš prievartos, o
tik iš geros valios ir iš anksto
gali pažadėti tėvynės ir jos
labo neapleisų", nepaisant
kieno interesus Lietuvos inte-
resams reiktų paaukoti...
Bendrai kalbant, krikščionių
demokratų blokas savo pa-
triotizmą įrodė, tačiau jo
laikysenos dviprasmiškumas
šiuo kritiškame momente
verčia iškelti klausimą, ar tei-
singai daroma, atiduodant
viso lietuviškojo darbo vado-
vavimą, lyg iš principo krikš-
čionių demokratų žmonėm
(VLIKe, AITe, BALFe, Liet.
Bendruomenėje ir kt.). Ne
tik tai privalu lygiau išsidalinti
vadovaujamas pareigas, bet
galima netgi iškelti klausimą,
ar krikščionių demokratų
žmonės iš viso yra tinkamiausi
šiuo kritišku tautai metu, ar
jie pakankamai pirmon vieton
stato, kaip kan. Tumas-Vaiž-
gantas, lietuvių reikalą.

Šeštoji išvada yra, kad Va-
tikano byloje iniciatyvą buvo
pirmoje eilėje paėmę tauti-
ninkų ir liaudininkų žmonės,
daugiausia, turbūt, pirmieji.
Šis iniciatyvos paėmimas be
abego sustiprins jų padėtį lie-
tuvių visuomenėje, nes šiuo
atveju protesto akcija visiškai
atitiko visuomenės pageidavi-
mus, ir kas jos griebėsi, tuo
pačiu perėmė ir visuomenės
vadovavimą. Atrodo, kad tau-
tininkai pradeda susikurti sau
pakankamai tvirtą poziciją,
kad iš jos būtų galima mesti

rimtas iššūkis visuotiniam
krikščionių demokratų domi-
navimui lietuvių visuomenėje.
Šitoks iššūkis būtų reikalingas,
nes lietuvių viešajam gy-
venimui reikia dinamikos ir
kritinio persiorganizavimo, gi
jo gali atsiekti tik efektyvi jė-
ga, o, kaip patirtis parodė,
jokiu būdu ne paprasta gera
valia. Nors geros valios kiti
ir daugiau turėtų — tai dar
nebūtinai įrodytas faktas —
tautininkai vieninteliai, kur-
rie galėtų turėti jėgą įgyven-
dinti reikalingom reformom.
Šitoks bandymas būtų dar ir
tuo naudingas, kad, bandymai
įgyvendinti savo norimas re-
formas, tautininkai turėtų
įmatyti reikalą atsižvelgti ir į
kitų interesus, nes be kitų pa-
ramos didesnei akcijai grėstų
nepasisekimas. Nepakanka-
mas atsižvelgimas į kitus ga-
lėtų būti laikomas didžiausia
dabartinių tautininkų nuodė-
me, galbūt, būdinga kiekvienai
grupei, pradedančiai pajusti
savo galią.

Septintoji išvada, kad Vati-
kano akcijoje jaunimas daly-
vavo veikliai ir griebėsi ini-
ciatyvos anksčiau už "seno-
sius politikus". Judrus politi-
nis aktyvas pribrešta iš jau-
nosios kartos, ir jis pradeda
iššaukti bendradarbiaujan-
čiom rungtynėm vyresniosios
kartos politikos. Santara šia-
me fronte kaip tik ne iš pas-
kutiniųjų, nepaisant jos pas-
kutiniu metu didėjančio inte-
reso kultūrine veikla.

N. R.

Vasario 16-ji po 41 metų pas santariečius

Santaros susirinkimas įvy-
kęs vasario 22 d., buvo skirtas
Vasario 16-tajai paminėti —
lietuvių nepriklausomybės
aspektams, kaip atidarydamas
minėjimą apibūdino susirin-
kimo pirmininkas G. Gedvila.
Konsulas Dr. P. Daužvardis,
kuris eina visur ir rūpinasi
Lietuvos reikalais — taip pri-
statytas V. Adamkavičiaus,
pasakė kalbą primindamas,
kad tenka tikėti tautos ištvė-
rme ir įtikėjimą įdėti daug
darbo. Gi šiuo bei tuo kiek-
vienas gali prisidėti. "Prošvai-
sčių nedaug, — kalbėjo kon-
sulas, — tenka tik laukti ma-
lonių, nes sutarčių padaryti
negalima". Ypatinai paži-
mėjo, kad Amerikoje didelis
dėmesys yra kreipiamas į vi-
suomenės opiniją. "Tad kiek-
vienu galimu atveju reikia
pasisakyti spaudoje, o ypatin-
gai studentams, kurie tai tik-
rai sugeba".

Konsulas Dr. P. Daužvardis
taip pat priminė minėjimo da-
lyviams parašyti padėką val-
stybės sekretoriui Dulles Va-
sario 16-tosios proga išleidu-
siam atsišaukimą, linkint ir
toliau kovoti už mūsų tautos
laisvę. Baigdamas pasisakė,
kad reikia dėti pastangas, kad
patys savo tarpe neįvykdytu-
me genocido, nes juk visuome-
nei reikalingi visi.

Alg. Mackus savo referatu
"Vasario šešioliktoji po ketu-
riasdešimt vienu metų ir žė-
mėn neįaugusi generacija",

paetišku, bet realiu stiliumi
pristatė lietuvių problemą.
Čia teko kiekvienam suprasti,
kad per daug paviršutiniškai
kalbama apie lietuvių išlai-
kymą. Prelegentas atkreipė
dėmesį, "jog visi pasižadėję
grįžti pasijutome ne tik di-
desni, negu paliktieji, bet pa-
sijutome ambasadoriais ir
vaizdavome kas nesame". Ste-
bint naujas generacijas, pre-
legentas pastebėjo, kad ateity-
je reikės savo vaikams duoti
esminį atsakymą, nors yra di-
delis skirtumas pasirinkti lie-
tuvių čia ar lietuvių ir
grįžti. Baigdamas pareiškė,
kad lietuvių išlaikyme ne-
užtenka užkonservuoti lietu-
vių, kokią atsivežeme — jei-
gu negalime būti sąmoningais
lietuviais, tai bent žmonė-
mis".

Antroje minėjimo dalyje
buvo perduota kruopščiai pa-
ruošta juosta redaguojant V.
Adamkavičiui ir D. Mackuvie-
nei. Čia istorikė V. Sruogienė
patiekė foną Vasario 16to-
sios įvykių 1918—19 metais.
Taip pat buvo įkalbėta prof.
M. Biržiškos ir S. Kairio — tų
žmonių, kurie tą nepriklauso-
mybės atgavimo momentą pa-
tys buvo išgyvenę.

Minėjimas praėjo be paradų,
kukliai, bet santariečiams bei
svečiams — minėjimo daly-
viams giliai priminė Vasario
16-tosios reikšmę ir privertė
realiau pažvelgti dabartin ir
(Tęsinys 7-me psl.)

(Tęsl.ys iš 6-to pusl.)

ateitin. — V. G.

IŠ ARTI IR TOLI

Kovo 14—15 d. d., Bostono santariečiai rengia newyorkiečio dailininko Albino Elskio darbų parodą. Ji įvyks Tautininkų Namuose 484 E. 4th. St., atidarymas — kovo 14 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Jame apie dailininką ir gamtą, ypač pabrėžiant šių dienų meną, kalbės pats Albinas Elskis. Apie jį paskutiniame "Aidų" numeryje rašoma, kad drauge su Romu Viesulu, „pasireiškia kaip ryškiausi jaunosios karlos atstovai“.

Vienybės prarastame labiausiai 1958 m. pasireiškusių asmenybių konkurse daugiausiai balsų surinko šie santariečiai: literatūroje — Garbės Filisteris Marijus Katiliškis, skautijoje — santarietė Daiva Audėnaitė, ir studentijoje — New Yorko Santaros skyriaus pirmininkas Anatolijus Butas.

Kaip Vienybė praneša, Rasa Gustaitytė pradėjo dirbti Moroko Jungtinių Tautų delegacijos spaudos skyriuje New Yorke.

Dr. Jonas Valaitis tapo Algimanto Mackaus "Jo yra žemė" garbės leidėju, įmokėjęs 10 dol. ir "NN" iš Baltimorės įmokėjusi 5 dol.

Bostono santariečių skyriaus susirinkime vasario 13 d., Vytautas Kavolis kalbėjo apie "Vyriškumo pavojus". Per diskusijas visi vyrai karštai šaukė, o merginos tylėjo.

Clevelande įvykusiame santariečių suvažiavime atidarymo žodį tarė Česlovas Melsbakas, Clevelando Santaros skyriaus pirmininkas, pakviesdamas pirmininkauti Liūdą šniukštį. Sekretoriauti pakviesta Vida Jenulevičiūtė. JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos narys V. Mariūnas tarė sveikinimo žodį, po kurio pradėta programa su Santaros CV pirm. Juliaus Lintako žodžiu, kur paliečiama visa eilė einamųjų reikalų. Pašnekesys "Ideologinėmis aktualijomis" prarastas Juliaus Slavėno, kuriame prelegentas nagrinėjo liberalizmą ir jo antitezę — konservatyvizmą.

Popietinėje sesijoje Leonas Sabaliūnas kalbėjo tema "Nekonformistinės veiklos teigiamybės", išskeldamas kontroversinių minčių studentijos ir visuomenės gyvenimą liečiančiais klausimais. Daug audrų sukėlė diskusijos tema "Humanitarinių ir griežtųjų mokslų įtampa, jų problemos ir įtaka į organizaciją". Diskusijų dalyviai — V. Eikinas, V. Gegevičiūtė, Č. Melsbakas, Z. Rekašius ir R. Mieželis sugėbėjo ne tik patys įsitraukti į karštą diskusiją, bet ir

įjungti klausytojus. Diskusijos lieté dialogo svarbą tarp griežtųjų ir humanitarinių mokslų atstovų ir kokiomis formomis jis turėtų būti vedamas.

Sekmadienį po pietų Alg. Mackus skaitė paskaitą "Prieš paskutinę uždangą teatras, kuris žadėjo gyventi" — kuri lyg ir buvo įvadas į Santaros paskelbtus Teatro Metus. Literatūrinėje popietėje Garb. Fil. Marius Katiliškis skaitė ištrauką iš savo vėliausios knygos "Išėjusiems negrįžti", o Alg. Mackus septynis eilėraščius iš Santaros leidžiamo poezijos rinkinio "Jo yra žemė".

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar žiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimai ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

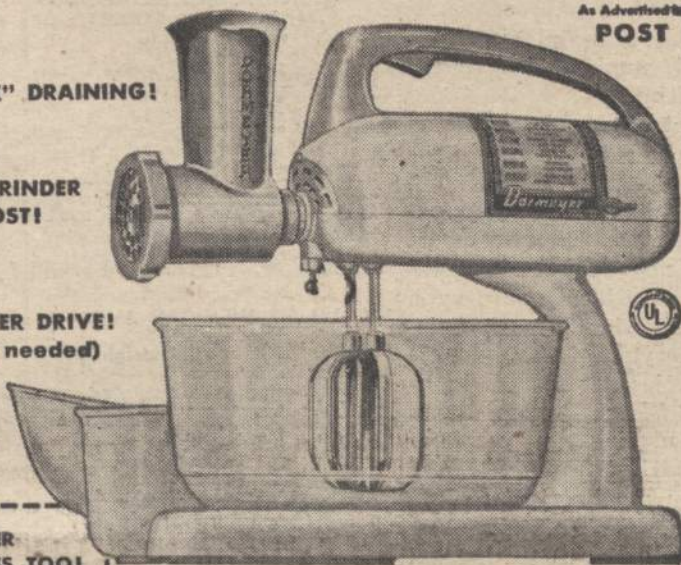
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

The Wonderful New

Dormeyer Power-Chef

As Advertised in POST

- ★ NEW! "TILT-BACK" DRAINING!
- ★ ELECTRIC MEAT GRINDER AT NO EXTRA COST!
- ★ BUILT-IN POWER DRIVE! (No adapters needed)
- ★ GUARANTEED

ALL THESE OTHER DORMEYER EXCLUSIVES, TOO!

- FINGERTIP BEATER RELEASE ... quick, easy, no messy fingers
- ONE MOTION REMOVAL of mixer head for portable mixing
- 10 RECIPE-TESTED speeds on dial selector. Perfect results every time
- "ELECTRIC-MIX TREASURES" Cookbook

Only \$45⁷⁵

It's a Grinder, Juicer, Mixer

Here's the mixer that gives you more value for your money! You get *all* the accessories shown above *plus* an electric food grinder at *no extra cost*. See the new Dormeyer Power-Chef here!

Makes perfect coffee every time!

new DORMEYER COFFEE MAKER

ALL STAINLESS STEEL

- Handsome Danish design: 4 to 10-cup capacity.
- Stainless steel throughout: even basket and pump are stainless steel.
- Electric, fully automatic with dual controls.
- Perfect Perk control makes coffee any strength desired.
- Warm and Brew control — rewarms cold coffee without re-brewing.
- Makes better coffee because stainless steel is finest metal for cooking.
- Stays cleaner — and a clean pot gives better flavor.

MODEL 16

ONLY \$29⁹⁵

UL
Factory Guarantee by Dormeyer

Perfect Edges the Easy way!

DORMEYER'S NEW Edge-Well

KNIFE AND SCISSORS SHARPENER

- ★ Light weight!
- ★ Compact!
- ★ Powerful!

Safe
REQUIRES NO SKILL

Sharpens all types of knives—large, small, hollow-ground, or scallop-edged. Absolutely safe for operator and cutlery. Separate slots for knives and scissors—blades fit naturally at correct angle for best results. Handsomely finished in white enamel, gray trim. Guaranteed. See the New Dormeyer EDGE-WELL today!

ONLY \$14⁹⁵

Wolsky Bros. Furniture and Appliance Co.

FORMERLY GARRICK MUSIC SHOPS

733 West 63rd Street

Wentworth 6-0085

CHICAGO 21, ILLINOIS

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

taria, kad pakankamai, — bliuana kaip priišli asilai, o tu klausaisi ir jautiesi patenkintas jų pagyrimu. Laikiniai užmiršti esąs jų nuosavybė... paskui prisimeni, ir už tai, kad tau buvo malonus jų pagyrimas, vos neskelei sau į snukį...

— Tiesiog krėste nukrėsdavavo mane tos publikos šlykštumas, ir aš dažnai norėdavau spiauti į ją nuo scenos, išplūsti pačiais nešvankiausiais žodžiais. Būdavo junti, kaip jos žvilgsniai siurbiasi tau į kūną lyg sėtukai ir kaip godingai ji laukia, kad tu ją pakutentum... laukia, būdama tikra, kaip ta dvarininkė, kuriai baudžiauninkės nakčiai padus kasydavo... Junti tą jos laukimą ir galvoji, kaip gera būtų turėti rankoje tokį ilgą peilį, kad būtų galima iš karto visai pirmajai žiūrovų eilei nosis nupiauti... Velniai juos griebtų!

— Bet aš, atrodo, nuslydau į lyriką? Taip, vadinasi, vaidinu, nekenciu publikos ir noriu nuo jos bėgti. Čia man padėjo pono prokuroro žmona. Ji man nepatiko, o tai nepatiko jai. Ji išjudino savo vyrą, ir aš atsidūriau Saransko mieste — tarytum dūlkelę nunešė mane vėjas nuo Kamos krantų. Et! Viskas — kaip sapnas šitame niekingame gyvenime.

— Sėdžiu Saranske, ir sėdi kartu su manimi jauna vieno permiečio žmona, iš pirklių luomo. Ryžtinga boba ir labai mėgstanti mano meną. Taip va mudu ir sėdime. Pinigų neturime, pažinčių — irgi. Man nuobodu, jai — irgi. Ir ji ėmė iš nuobodumo kalbėti, kad jos nemyliu. Iš pradžių kentėjau, paskui įgriso; aš ir sakau jai: "Ein velniop nuo mano galvos!" — "Ak, šitaip?" — sako. Čiupo revolverį paukšt man — tiesiai į kairįjį petį kulka suvarė; kad truputį žemiau — būčiau jau rojuje. Na, aš, žinoma, pargriuvau. O ji išsigando, iš to išgąscio ėmė ir įšoko į šulinį. Negyvai ten sumirko...

— O mane įkurdino ligoninėje. Na, suprantama, tuoj atsirado damų: né valgyti nevalgytų, kad tik prisisuktų prie kokio nors amūro reikalo. Sukiojosi jos apie mane kol aš ant kojų atsistojau, o kai pasveikau, paskyrė mane sekretorium į policiją. Ką gi — patogiau tarnauti policijoje, negu būti jos prižiūrimam. Tai aš ir gyvenu vieną, du, tris mėnesius...

— Kaip tik tomis dienomis pirmą kartą mano gyvenime apėmė širdį slėgiantis, draskantis nuobodulys... Tai pati šlykščiausia iš visų žmogų žalojančių nuotaikų... Niekas aplinkui neebdomina, ir norisi kažko naujo. Šen puoli, ten, ieškai, ieškai, kažką randi — paimi, bet tuoj pamatai, kad čia visai ne tas, ko reikia... Jautiesi esąs viduje surištas, nebegalįs gyventi taikoje pats su savimi, — o ši taika žmogui visų reikalingiausia! Biau-

ri padėtis...

— Ir tik dėl to galų gale aš vedžiau. Šitokį žingsnį mano būdo žmogus tegali padaryti tik pagirioldamas arba iš širdgėlos.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Seštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WAilbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antradi. nuo 1-5, Trečiadi. ir Seštadieni tik susitarus

DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
DR. K. NASVYTIS
NERVŲ LIGOS
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
FRontier 6-0304 — RAndolph 6-1190
(Rez. tel.: Batavia, Ill. 4287-M-1)
Konsultacija tik susitarus

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Seštad. nuo 12:30-2:30 val. popiet. Trečiadi. ir kitu laiku tik susitarus.
Telef. ofiso: WA 5-2017
Res.: PR 8-4255

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 1-4 po pietų ir 6-8 vakaro. Trečiadi. ir seštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telef.: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630
Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Seštadieniais 2-5. Trečiadi. ir kitu laiku tik susitarus.

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiadi. ir seštadi. tik 10-12 val.

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jel neateilienia laukia KEDzie 3-2866
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons
Vakarais: pirmadi., antradi., ketv. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmadi. ir ketvirtadi. 1-4 popiet. antradi. ir penktadi. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PROspect 6-1930

Telef. ofiso: CLiffside 4-7896
Rezidencijos: WAilbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Seštadieniais 2-6 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmadi. 8-10 val. vakaro, antradi., trečiadi. ir penktadi. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Kampus 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Valandos kasdien nuo 2:00 v. p. p. iki 4:00 v. p. p. ir nuo 6:00 val. vak. iki 8:00 v. v. Trečiadi. ir seštadi. uždaryta.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-224r
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31 os gatvių)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadi. 1-4 val. po pietų. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. off.: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M.
Tel. res.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00
Dr. Justina ŽIRGULIS
Specialybė įvairios nervų ir proto ligos—vaikų ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudažai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel.: PROspect 6-5084

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), seštadi. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir seštadi. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę. Prirėgiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokslo vaikus.

VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadi. uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

GRADINSKAS
NEMOKAMA TAISYMO GARANTIJA
televizijoms pirktoms pas mus
Priimam senas • Duodam išsimokėtinai.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdada kasdien. Sekmadi. uždaryta.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas aprausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADJO VALANDA
Visi programai iš WOPA,
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto
Seštadieni ir sekmadieni
nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto
VAKARUSKOS: pirmadi. 7 val. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

Skelbkitės "N-nose"
8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 28, 1959

NAUJIENU

45 metų

jubiliejinis

Dalnuos Onuks Skeveriūtė

BANKETAS

Sekmadieni, 1959 M. KOVO 15 D.

Algirdas Brazis dainuos Naujienu bankete

Liet. Auditorijoje

3133 SOUTH HALSTED STREET

Mening programą atliks Alg. Brazis, Ona Skeveriūtė ir kt. Sveikinimai, kalbos ir pasivaššinimas. Bilietus prašome įsigyti iš anksto "Naujienu" ofise arba pas mūsų atstovus.

PRADZIA 4:00 VAL. PO PIETŲ

VIENAM ASMENIUI BILETAS KAINOJA \$6.00

MALONIAI VISUS KVIECIAME!